

Dekkingsgraad bleef op peil

Eind 2015 was de beleidsdekkingsgraad 134%. Sinds begin 2015 rekenen wij met deze beleidsdekkingsgraad: dit is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de 12 voorafgaande maanden. Deze graadmeter moeten wij gebruiken voor beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld het besluit over het verhogen van uw pensioen. De actuele dekkingsgraad daalde naar 129% per einde 2015.

Nettorendement van 0,22 %

Onze beleggingsportefeuille behaalde in 2015 een rendement van 5,86%. Het afdekken van rente-, inflatie- en valutarisico's verlaagde dit rendement met ruim 5%. Ons nettorendement in 2015 kwam uit op 0,22%. U leest meer hierover op pagina 2.

Jaarbericht Forward later

Bent u ook deelnemer in Forward, dan zijn ook de resultaten van dit fonds voor u van belang. Op dit moment zijn nog niet alle cijfers van Forward definitief. Wij verwachten u in juni een apart Jaarbericht te kunnen sturen.

Voorzitter van bestuur Rob Stolk



“Opnieuw ingrijpende veranderingen”

Het lijkt wel of er geen jaar voorbij gaat zonder ingrijpende veranderingen. 2015 was het jaar van oprichting van ons tweede pensioenfonds, Forward. Progress werd hiermee een gesloten fonds. Binnen Progress wordt geen nieuw pensioen meer opgebouwd en er komt geen pensioenpremie meer binnen. Unilever blijft hierbij garant staan voor uw pensioen bij Progress en zal dus bij eventuele tekorten bijstorten. Het was hard werken om alles goed te regelen, maar het is gelukt. En daar zijn we best trots op.

Veel aandacht ging in 2015 uit naar de nieuwe financiële spelregels van de overheid. Progress heeft net als de andere pensioenfonds in Nederland nu een hogere dekkingsgraad nodig om de pensioenen te verhogen. Ondanks de lage rekenrente en tegenvallende resultaten op financiële markten was onze dekkingsgraad gelukkig hoog genoeg. Daardoor konden wij uw pensioen per 1 januari 2016 volledig indexeren. De actieve deelnemers kregen er 2,15% bij en de gepensioneerden 0,44%.

Zoals gezegd vielen de resultaten op de financiële markten tegen. Wij behaalden een nettorendement van 0,22% (zie kader). Wel mooi was dat dit net als de voorgaande jaren hoger was dan de maatstaf waarmee wij ons vergelijken.

Ook bereidden wij ons voor op een nieuw bestuursmodel, dat per 1 april 2016 is ingegaan. Het bestuur heeft nu uitvoerende en toezicht houdende bestuursleden en een onafhankelijke voorzitter (zie de laatste nieuwsbrief - redactie). Mijn vertrek bij Unilever valt precies samen met deze wijziging. Ik neem dan ook afscheid als voorzitter van het bestuur.

Met heel veel plezier heb ik mij de afgelopen jaren voor u en het pensioenfonds ingezet. Ik kijk dan ook terug op een mooie periode. Vanaf 1 april 2016 is Ruud Hommes onafhankelijk voorzitter van het nieuwe bestuur. Ik wens hem veel succes!

Samenstelling en rendementen beleggingsportefeuille

In 2015 behaalde Progress een nettorendement van 0,22%. In onderstaand overzicht ziet u per beleggingscategorie hoe dit rendement tot stand kwam. Ook leest u daar hoe het vermogen over de verschillende categorieën verdeeld was. De werkelijke verdeling wijkt enigszins af van ons uitgangspunt, de strategische verdeling. Binnen ons beleggingsbeleid mogen wij namelijk ook inspelen op marktontwikkelingen. In de tabel zijn de rendementen van Progress afgezet tegen de prestaties van vergelijkbare beleggingsportefeuilles. Dat is de benchmark.

	Strategische verdeling eind 2015	Werkelijke verdeling eind 2015	Rendement 2015	
			Progress	Benchmark
Obligaties	50,0%	49,9%	4,2%	2,4%
Aandelen	30,0%	32,2%	9,4%	8,9%
Vastgoed	9,0%	9,8%	14,1%	14,1%
Private Equity	3,0%	2,8%	30,1%	30,1%
ESG Beleggingen	1,0%	0,5%	0,0%	0,1%
Grondstoffen	7,0%	4,4%	-32,3%	-34,1%
Korte termijn belegde middelen	0,0%	0,4%		
Subtotaal	100%	100%	5,9%	4,5%
Valutaderivaten			-3,5%	-3,9%
Rentederivaten			-1,0%	-0,4%
Inflatiederivaten			-0,9%	-1,2%
Totaal			0,2%	-1,2%

Vooraf de categorieën aandelen (9,4%), vastgoed (14,1%) en private equity (30,1%) deden het goed. Daar staat een negatief rendement tegenover op grondstoffen (-32,3%). Dit komt door een langdurige sterke afname van de wereldwijde economische groei. Dit veroorzaakt een prijsdaling van eigenlijk alle grondstoffen. Door een lage prijs in combinatie met veel aanbod maakte olie bijvoorbeeld een sterke koersdaling door.

In 2015 belegde Progress voor het eerst in de categorie ESG Beleggingen. Met deze categorie stimuleren wij beleggingen op het gebied van duurzame landbouw, duurzame energie en hygiëne. U leest meer over ESG op pagina 5 en 6.

Beter dan de benchmark

Progress presteerde in totaal 1,4%-punt beter dan de benchmark. Dat komt met name door onze prestaties op obligaties en aandelen.

Nieuwe situatie, nieuw beleggingsbeleid

In 2015 werd Progress een gesloten fonds. Daarnaast introduceerde de overheid nieuwe financiële spelregels. Daarom voerden wij een nieuwe studie uit naar het meest passende beleggingsbeleid voor Progress.

Tot in 2015 was ons beleid om bij een hogere dekkingsgraad minder beleggingsrisico te nemen. Bij een lagere dekkingsgraad namen wij juist wat meer risico. Nu kiezen wij ervoor om ook bij een lagere dekkingsgraad minder risicovol te beleggen. Daarom beleggen wij nu maximaal 32% van ons belegd vermogen in aandelen.

Verder dekken we in het nieuwe beleid het renterisico in mindere mate af. Het doel van ons beleggingsbeleid blijft hetzelfde. Dat is dat wij ieder jaar uw pensioen volledig kunnen indexeren. Dat lukt alleen als de dekkingsgraad van Progress boven de dekkingsgraad blijft die daarvoor nodig is, de TBI-dekkingsgraad (zie kader op pagina 3).

Kerncijfers per eind 2015

Fondsvermogen	€ 4.839 mln
Pensioenverplichtingen	€ 3.745 mln
Beleidsdekkingsgraad	134 %

Rendement	0,2%
Uitkeringen	158 mln
Premie-inkomsten	7 mln

Indexatie pensioengerechtigden	0,44%
Indexatie deelnemers	2,15%

Actieve deelnemers	3.108
Gewezen deelnemers	6.612
Pensioengerechtigden	12.146

Totaal aantal	21.866
---------------	--------

Toelichting

In april 2015 werd Progress een gesloten fonds: er wordt geen nieuw pensioen meer opgebouwd en er komt geen premie meer binnen. Dat is dan ook te zien aan de lage premie-inkomsten van 7 miljoen (januari tot en met maart), ten opzichte van 28 miljoen in 2014. Het fondsvermogen daalde met 169 miljoen naar 4.839 miljoen.

De pensioenverplichtingen stegen juist van 3.700 miljoen naar 3.745 miljoen. Dit komt vooral doordat de rente daalde waarmee wij deze verplichtingen moeten berekenen.

Afdekken risico's drukt rendement

Als pensioenfondsen lopen wij diverse risico's. Tegen sommige risico's kunnen wij ons indekken, bijvoorbeeld het risico van een lage rente, een hoge inflatie en daling van vreemde valuta van onze beleggingen. Wij doen dat door bepaalde contracten af te sluiten. Soms levert dit een mooi rendement op, zoals in 2014 het geval was. Maar we kunnen ook verlies lijden op het afdekken van deze risico's. Dit gebeurde in 2015. Het afdekken van

het rente-, inflatie- en valutarisico liet een negatief rendement zien van in totaal zo'n 5%. Dat zo'n score relatief is, proberen we in onderstaand voorbeeld uit te leggen.

Een voorbeeld:

Als de rente daalt, dan moeten wij onze pensioenverplichtingen met een lagere rente berekenen. Het gevolg is een stijging van onze verplichtingen en dus een lagere dekkingsgraad. Om

hier tegenwicht aan te bieden sluiten wij contracten (derivaten) af die ons bij een rentedaling geld opleveren. En dus een stijging van het vermogen en de dekkingsgraad.

Als de rente stijgt, gebeurt het tegenovergestelde: we lijden een verlies op deze contracten, maar onze dekkingsgraad stijgt door de lagere verplichtingen. Zo moet het afdekken van deze risico's zorgen dat onze financiële situatie stabiel wordt.

Nieuwe dekkingsgraden in 2015

De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen het vermogen (waarde van de beleggingen) en de pensioenverplichtingen (waarde van de toekomstige uitkeringen) van een pensioenfonds. Met de komst van nieuwe financiële spelregels in 2015 moeten we nu drie dekkingsgraden gebruiken. Hieronder vermelden wij deze met daarbij de standen.

Actuele dekkingsgraad

Deze geeft de actuele stand aan van onze dekkingsgraad. In 2015 zakte de actuele dekkingsgraad met

6%-punten naar 129%. Dit kwam doordat de rente waarmee wij onze pensioenverplichtingen moeten berekenen opnieuw daalde. Daardoor moeten wij nu meer geld 'in kas' hebben om alle pensioenen nu en later te kunnen betalen.

Beleidsdekkingsgraad

Dit is de gemiddelde actuele dekkingsgraad, berekend over de voorafgaande 12 maanden. Deze moeten wij gebruiken voor beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld voor de verhoging van uw pensioen. Met de beleidsdekkingsgraad van 134%

aan het einde van 2015 is Progress financieel een gezond fonds.

Dekkingsgraad Toekomstbestendige indexatie (TBI)

Dit is de beleidsdekkingsgraad die Progress minimaal moet hebben om uw pensioen volledig te kunnen verhogen. Volgens de wet mogen wij namelijk alleen volledig indexeren, als wij dit naar verwachting ook in de toekomst kunnen waarmaken. De TBI-dekkingsgraad van Progress hangt af van de rentestand en kan licht schommelen. Eind 2015 was onze TBI 124%.

Michael Kaal over 2015

“In de situatie van een gesloten fonds moet je toch risico van tafel nemen”

Michael Kaal (46) is directeur Finance & Risk van Progress. Wij vroegen hem naar de belangrijkste ontwikkelingen in 2015. Hij geeft zijn visie op de ontwikkeling van de dekkingsgraad, deelt de hoofdpunten uit het nieuwe beleggingsbeleid en geeft zijn verwachtingen voor de toekomst.



Hoe is het met Progress op financieel gebied gegaan?

“Het eerste kwartaal was ontzettend goed. Onze dekkingsgraad schoot zelfs naar de extreme hoogte van 140% in mei. In de rest van het jaar kwam er meer onrust op de financiële markten. De koersen op de aandelenmarkten daalden, net als de rente. Dit gaf uiteindelijk ook een daling in de dekkingsgraad. Gelukkig was onze dekkingsgraad hoog genoeg om alle indexaties toe te kennen. Daarnaast is Progress vanaf 1 april 2015 een gesloten fonds. Om te bepalen of we ons beleggingsbeleid hierop moesten aanpassen hebben we een studie gedaan. Zo'n aanpassing bleek inderdaad verstandig. In de periode juli tot en met december hebben we ons oude beleggingsbeleid omgebouwd naar het nieuwe beleggingsbeleid.”

Progress is dus een gesloten fonds geworden. Heeft dat verder nog gevolgen?

“Belangrijk is allereerst dat de bijstortingsafpraak met Unilever nog steeds bestaat, en zelfs wat is versterkt. Als het financieel slecht gaat met Progress, maakt Unilever geld over waardoor we de pensioenen niet hoeven te korten.”
“Wat bij een gesloten fonds gunstig

uitwerkt, is de zogenaamde solvabiliteitsvrijval. Als de dekkingsgraad hoger is dan 100%, bijvoorbeeld 130%, dan valt over alle gedane pensioenuitkeringen alles boven de 100% vrij. We keren dus het volledige pensioen uit, inclusief indexaties, maar er kan grofweg voor elke euro pensioen 30 eurocent vrijvallen. Daarmee kan de dekkingsgraad op termijn stijgen.”

Het beleggingsbeleid is aangepast. Wat zijn de belangrijkste wijzigingen?

“Wij vinden dat we in de situatie van een gesloten fonds toch risico van tafel moeten nemen. Dat is de reden dat we het beleggingsbeleid hebben aangepast. Wij beleggen nu minder in aandelen en meer in obligaties.

Daarnaast hebben we wel de afdekking van het renterisico verlaagd. De rente is nu extreem laag. Het risico op een verdere daling van de rente is naar onze verwachting lager dan een risico op een stijgende rente. Dekken we het renterisico af en stijgt de rente daarna, dan lijden we daar namelijk flink verlies op. Het helpt hierbij dat we binnen het nieuwe beleid meer in obligaties beleggen, want dat biedt tegenwicht aan de gevolgen van een

renteverlaging (redactie: obligaties worden dan meer waard).”

Wat zijn de ontwikkelingen van verantwoord beleggen (ESG) bij Progress?

“We hebben grote stappen gezet in het ontwikkelen van een nieuw ESG-beleid voor Progress. Hierbij kijken we ook wat Unilever als sponsor belangrijk vindt. Verder heeft ESG een nog belangrijkere plaats gekregen. In 2015 hebben we ESG namelijk als vijfde pijler toegevoegd aan ons beleggingsbeleid. Bij iedere beleggingsbeslissing wegen we dit mee.”

Tot slot: wat verwacht je van de toekomst?

“Hoe gek het misschien ook klinkt, ik verwacht een nóg verdere professionalisering van de manier waarop we met het belegde vermogen omgaan. Dat we steeds meer leren en dat we ieder jaar weer een robuuster, beter beleggingsbeleid kunnen neerzetten. En we hebben het nu wel veel over beleggen maar we moeten niet vergeten dat we hier ook een hele eigen pensioenadministratie hebben, waarmee wij onze deelnemers goed bedienen. Ook daar blijven we ons ontwikkelen en professionaliseren.”

Verantwoord beleggen in 2015

Ook in 2015 was Progress druk bezig met verantwoord beleggen. Wij pasten ons beleid voor verantwoord beleggen aan. Het is nu structureel onderdeel van ons beleggingsbeleid. Op de volgende twee pagina's leest u meer over onze activiteiten en de resultaten.



Structureel onderdeel van beleggingsbeleid

Sinds 2010 voeren wij al een actief beleid voor verantwoord beleggen. In 2015 gingen we nog een stap verder. Het werd de vijfde pijler van ons beleggingsbeleid. Dat betekent dat wij voortaan bij iedere beleggingsbeslissing de ESG-criteria meewegen. Naast de financiële gezondheid beoordelen wij nu standaard óók de duurzaamheid van de ondernemin-

gen waarin wij beleggen. Wij geloven dat dit op lange termijn leidt tot meer stabiele en duurzame rendementen.

In 2015 pasten wij ook onze Code Verantwoord Beleggen aan. Een van de vernieuwingen is dat de Raad van Bestuur maandelijks geïnformeerd wordt over verantwoord beleggen.

Nieuw: ESG Beleggingen

Progress belegde voor het eerst in de nieuwe portefeuille ESG Beleggingen. Hierin beleggen we 1% van het belegd vermogen (zo'n 50 miljoen) in bedrijven die uitzonderlijk goed bezig zijn op het gebied van verantwoord beleggen. De aandachtsgebieden zijn duurzame landbouw, duurzame energie en hygiëne. Hiervoor gelden dezelfde eisen op het gebied van

risico en rendement als voor de rest van onze portefeuille. Eind 2015 was 0,5% van ons vermogen belegd in het Amundi Global Low Carbon fonds. Dit fonds investeert in de aandelen van ondernemingen met een lage CO₂-uitstoot. Zo willen wij ondernemingen stimuleren om hun CO₂-uitstoot te beperken.

Environment = milieu

Energie efficiëntie, recycling en beleid om milieuvuiling te voorkomen

Social = sociaal beleid

Fatsoenlijk omgaan met personeel, veiligheid en maatschappelijke betrokkenheid bieden

Governance = goed bestuur

Een evenwichtige vertegenwoordiging van de belanghebbenden van een bedrijf

Aansluiting doelen Unilever Sustainable Living Plan (USLP)

De langetermijnvisie op duurzaamheid van Unilever speelt een belangrijke rol in onze uitgangspunten van verantwoord beleggen. Zo sluit een aantal doelen van ons beleid aan op het Unilever Sustainable Living Plan (USLP). Dit zijn:

Energieproductie en -gebruik: van fossiele naar hernieuwbare energie om klimaatverandering tegen te gaan;

Gezondheid en hygiëne: verbetering van de leefomstandigheden van zowel producenten als consumenten in de landen waar de sponsor van Progress, Unilever actief is;

Duurzame winning van grondstoffen voor food- en non-food-producten.

Nummer 12 op de VBDO-ranglijst

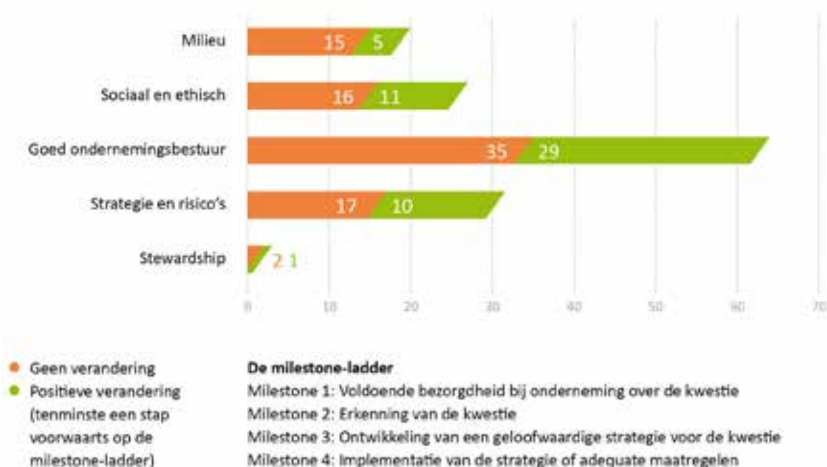
Afgelopen jaar zakten wij van de 5e naar de 12e plaats op de VBDO-ranglijst. Deze ranglijst vergelijkt pensioenfondsen op het gebied van verantwoord beleggen. Onze inspanningen voor verantwoord beleggen gingen in 2015 onverminderd door. Maar ons bestuur besteedde tijdens de vergaderingen veel aandacht aan andere onderwerpen. Dit zijn de oprichting van Forward, aanpassingen aan de nieuwe financiële spelregels van de overheid en de voorbereiding op ons nieuwe bestuursmodel, het one-tier-board. Daardoor scoorde Progress lager op de ranglijst.

Resultaten verantwoord beleggen 2015

Een van de pijlers in ons beleid is het selecteren van beleggingen met de beste ESG-kenmerken. Verder werken wij samen met Hermes Equity Ownership Services (Hermes EOS). Zij zoeken voor Progress de dialoog met ondernemingen die handelen in strijd met de uitgangspunten van ons verantwoord beleggingsbeleid. Dit noemen wij engagement.

Resultaten engagement

In 2015 voerden wij met 58 ondernemingen intensief overleg over 163 kwesties op de verschillende gebieden van ESG. Hieronder ziet u in hoeverre onze inspanningen tot verbeteringen leidden.



Stemmen

We stemden op 406 aandeelhoudersvergaderingen over 4.280 resoluties. In bijna eenderde van de gevallen stemden wij tegen de resolutie van de onderneming en/of onthielden wij ons van stemming. Hiernaast ziet u hoe wij hebben gestemd.



- Vergaderingen waarop we vóór stemden – 67,0%
- Vergaderingen waarop we tegen stemden (of tegen én onthouding) – 32,5%
- Vergaderingen met 'management by exception' – 0,5%

Hardwareproducent uit Taiwan verbetert arbeidsomstandigheden

Al sinds 2010 zochten wij via Hermes EOS de dialoog met een hardwareproducent uit Taiwan. Het welzijn, de veiligheid en de beloning van zijn medewerkers stond ter discussie. Er volgde een serie ontmoetingen, telefoongesprekken, schriftelijke correspondentie met het management en er kwamen diverse statements tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Dit leidde uiteindelijk tot een verbetering van arbeidsvoorwaarden als salaris, werkroosters en de locatie van de fabriek, zodat de werknemers hun familie vaker kunnen zien.

Word abonnee van eService!

Meldt u zich aan voor onze eService, dan krijgt u van ons regelmatig actuele ontwikkelingen en achtergronden in uw mailbox. U ontvangt informatie over de pensioenfondsen Progress, Forward en pensioen in het algemeen. U meldt zich aan op www.unileverpensioenfonds.nl.

Contact

Redactie adres:
 Pensioenfonds
 Unilever Nederland
 "Progress"
 Postbus 2071
 3000 CB Rotterdam

PensioenInfolijn
 (010) 439 4473

E-mail
Pensioen.Infolijn@unilever.com

Website
www.unileverpensioenfonds.nl

Om de teksten prettig leesbaar te houden, is een aantal zaken vereenvoudigd. U kunt daarom geen rechten ontleen aan deze publicatie.

